

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
4.7.2002

11

Činnost oboru očního v Jihomoravském kraji v roce 2001

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru očního je výkaz A(MZ)1-01 za rok 2001, který vyplňuje každá oční ordinace včetně ambulantních částí nemocnic, ve státních i nestátních zařízeních všech rezortů. Údaje jsou za rezorty, ve kterých se sledovaný obor vyskytuje, v Jihomoravském kraji za rezort zdravotnictví, obrany a spravedlnosti. Návratnost výkazů byla 93,7%.

Následující údaje o činnosti ambulantního očního oboru se týkají 59 očních pracovišť, na kterých zabezpečovalo činnost 82,98 lékařů a 108,97 středních zdravotnických pracovníků (přepočtený počet). V průběhu roku 2001 poskytla tato pracoviště pacientům celkem 576 737 ošetření/vyšetření (dále ošetření), což představuje 1,8 ošetření na jednoho léčeného pacienta. Na jedno lékařské místo připadlo 6 950 ošetření. Počet léčených osob ve sledovaném roce činil 321 063. Jde o celkový počet pacientů očních ordinací, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni; každý pacient je započten pouze jednou. Na 10 000 obyvatel kraje připadlo v průměru 2 833 léčených pacientů.

Činnost oboru očního

Okres	Počet léčených pacientů		Počet ošetření/vyšetření		
	celkem	na 10 000 obyvatel ¹⁾	celkem	na 1 pacienta	na 10 000 obyvatel ¹⁾
Blansko	19 102	1 768,0	32 945	1,7	3 049,2
Brno-město	165 402	4 372,7	325 946	2,0	8 616,9
Brno-venkov	21 256	1 326,0	32 782	1,5	2 045,0
Břeclav	25 223	2 018,7	31 976	1,3	2 559,2
Hodonín	37 152	2 317,2	65 531	1,8	4 087,3
Vyškov	14 793	1 704,6	26 857	1,8	3 094,7
Znojmo	38 135	3 331,1	60 700	1,6	5 302,2
JHM kraj	321 063	2 833,4	576 737	1,8	5 089,7

Na ročním výkaze o činnosti očního oboru se sledují vybrané diagnózy, u nichž se poskytuje pacientům dispenzární péče. Jde o pacienty trpící níže uvedenou chorobou (stavem), kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz.

Glaukom - je závažné oční onemocnění, charakterizované zvýšeným nitroočním tlakem a změnami zrakového nervu. Nebezpečí spočívá v nenápadném začátku, kdy nemocný nepozoruje žádné subjektivní obtíže, ale přitom už dochází k nezvratnému poškození zrakového nervu. Je jednou z nejčastějších příčin získané slepoty, proto je důležité jeho aktivní vyhledávání a následná vhodná léčba.

Pro tuto diagnózu bylo v kraji dispenzarizováno 19 084 pacientů. Krajský průměr 168 případů na 10 000 obyvatel převyšuje pouze okres Brno-město s 329 případy na 10 000 obyvatel. Nejméně pacientů s glaukomem bylo dispenzarizováno v okrese Břeclav, a to 59 na 10 000 obyvatel. Glaukom se vyskytuje v každém věku, nejčastěji se však objevuje po 50. roce života. Četnost výskytu je úměrná věku. Na věkovou skupinu do 19 let připadlo v průměru 8,4 případu tohoto onemocnění na 10 000 obyvatel, do 64 let to bylo 137,4 a nad 65 let již 556,1 případu na 10 000 obyvatel příslušné věkové skupiny.

Oproti roku 2000 se počet pacientů léčených pro glaukom zvýšil, v okrese Blansko až o 21 %. Lékaři zdůvodňují tento nárůst především zkvalitněním diagnostiky na základě použití řady vyšetřovacích metod. Dalším vysvětlením je nárůst civilizačních chorob jako rizikových faktorů pro vznik glaukomu (např. diabetes mellitus, hypertenze a další).

Dispenzarizovaní pacienti s glaukomem (H40.0, H40.1, H40.2, H40.8)

Okres	Dispenzarizovaní pacienti							
	absolutně				na 10 000 obyvatel ²⁾			
	celkem	z toho ve věkové skupině			celkem	z toho ve věkové skupině		
		0-19	20-64	65+		0-19	20-64	65+
Blansko	765	2	436	327	71,0	0,8	65,0	214,2
Brno-město	12 563	170	6 289	6 104	329,0	21,4	258,8	1 028,7
Brno-venkov	1 166	-	442	724	73,1	-	44,4	309,8
Břeclav	742	2	299	441	59,4	0,7	37,8	279,0
Hodonín	1 430	29	804	597	89,0	7,5	80,0	277,2
Vyškov	888	1	573	314	102,4	0,5	106,7	252,9
Znojmo	1 530	14	968	548	134,1	5,0	136,5	362,8
JHM kraj	19 084	218	9 811	9 055	168,1	8,4	137,4	556,1

Strabismus - pro tuto diagnózu bylo dispenzarizováno celkem 12 073 pacientů. Krajský průměr na 10 000 obyvatel činil 106,3 případu. Co se týká věkového rozložení, je situace opačná než u glaukomu, protože nejvíce dispenzarizovaných je v dětském a dorostovém věku.

Nejvyšší počet dispenzarizovaných ve věku do 19 let je v okrese Brno-město, kde na 10 000 obyvatel připadalo 867,4 případu. Průměr za Jihomoravský kraj činil 420,2 onemocnění na 10 000 obyvatel ve věku do 19 let.

Ve věkové skupině 20-64 let připadalo v Jihomoravském kraji na 10 000 obyvatel 13,3 případu a ve věkové skupině nad 65 let 15,4 případu. Narozdíl od strabismu dětského a dorostového věku dispenzarizovaného především v okrese Brno-město, je strabismus ve vyšších věkových skupinách dispenzarizován nejvíce v okresech Brno-venkov a Břeclav.

Dispenzarizovaní pacienti se strabismem (H50)

Okres	Dispenzarizovaní pacienti							
	absolutně				na 10 000 obyvatel ²⁾			
	celkem	z toho ve věkové skupině			celkem	z toho ve věkové skupině		
		0-19	20-64	65+		0-19	20-64	65+
Blansko	691	677	12	2	64,1	265,9	1,8	1,3
Brno-město	7 342	6 895	351	96	192,3	867,4	14,4	16,2
Brno-venkov	910	592	223	95	57,1	162,2	22,4	40,6
Břeclav	1 700	1 419	258	23	136,1	473,7	32,6	14,6
Hodonín	823	759	41	23	51,2	196,1	4,1	10,7
Vyškov	174	147	21	6	20,1	71,4	3,9	4,8
Znojmo	433	384	44	5	38,0	136,7	6,2	3,3
JHM kraj	12 073	10 873	950	250	106,3	420,2	13,3	15,4

1) Počet obyvatel k 1.7.2001

2) Počet obyvatel podle věku k 31.12.2000

Zpracovala: Dana Chalupová